

Musicalmisère

Hoe lang zal het nog duren voordat in de theaters wordt aangekondigd: 'Mauro, de musical'? Of zal 'Khadaffi, de musical' toch eerder op tournee gaan langs de Nederlandse schouwburgers?

fijnere neus voor de smaak van de gemiddelde Nederlander. Goed beschouwd hebben 'De Producers' en 'Soldaat van Oranje' allebei de Tweede Wereldoorlog als onderwerp. Alleen verschilt de benadering hemelsbreed. Eerstgenoemde musical is een hilarische satire, terwijl de tweede een oer-Hollands helden-epos is.

Beide verhalen lenen zich uitstekend voor een bewerking tot musical. 'Mauro, de musical' kan een tranentrekker van jewelste worden. Verhitte politici die met elkaar bekechten over het hoofd van een schuchtere jongeman. 'Khadaffi, de musical' zal het meer van het spektakel moeten hebben: fysiek spel, grote decors en spannende effecten.

De musicals hebben met elkaar gemeen dat het in beide gevallen slecht afloopt met de hoofdrolspelers. Geen happy end!

Als de musicals de theaters al ooit gaan halen. Want de schrik zit er goed in. Want behalve door Mauro werd het nieuws deze week ook beheerst door 'De Producers'. Deze musical hield het na de première niet langer dan een week vol in de theaters.

Komend weekeinde is een spannend moment voor musicalkoning Joop van den Ende. Zijn nieuwe musical 'Wicked' gaat in première in het Schevenings Circus Theater. Net als 'The Producers' is 'Wicked' op Broadway bejubeld en met prijzen overladen. Maar ook hier geldt: in het verleden behaalde resultaten zijn geen garantie voor de toekomst.

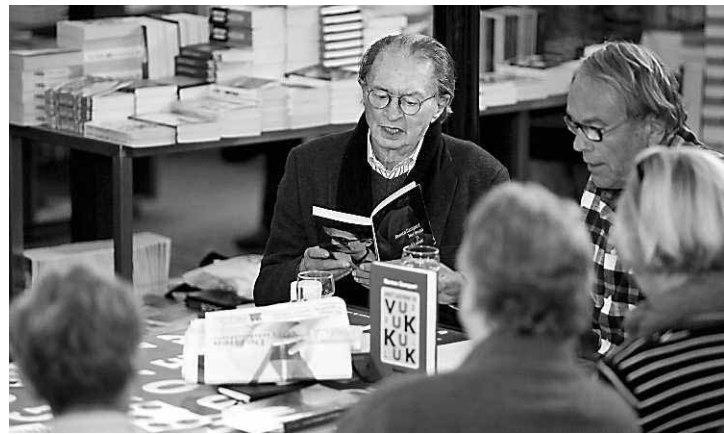
Maar ongeveer tegelijkertijd kwam vanaf het voormalige vliegveld Valkenburg een uitermate positief bericht. Het is inmiddels een jaar geleden dat daar in een oude hangar de musical 'Soldaat van Oranje' in première ging.

Daarom geloof ik niet in 'Khadaffi, de musical'. Ze raken niet aan onze Hollands volksaard. Als ik de ophef van de afgelopen weken overzie, geef ik 'Mauro, de musical' de meeste kans. Door dat verhaal worden wij geraakt. Misschien is het wel de geknipte opvolger voor 'Soldaat van Oranje' of vliegveld Valkenburg. Het vliegtuig kan blijven staan. In plaats van voor de aankomst van koningin Wilhelmina kan het worden gebruikt voor de uitzetting van Mauro.

THEO DE WITH

Reageren: t.de.with@hdcmedia.nl

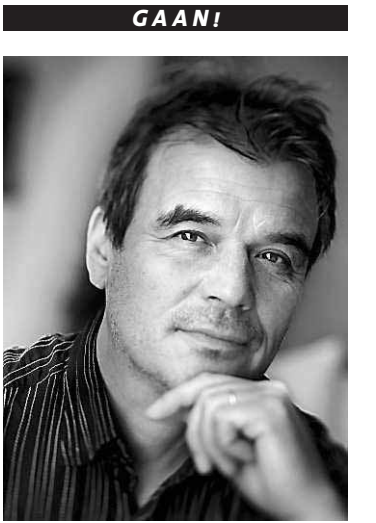
Remco Campert leest voor. FOTO UNITED PHOTOS/REMCO VAN DER KRUIS

Remco Campert naar Leiden

LEIDEN - In het kader van de campagne 'Nederland leest' krijgen bibliotheekleden het boek 'Het leven is verrukkelijk' van Remco Campert cadeau. De schrijver zelf geeft vanwege zijn leeftijd slechts in vier steden acte de présence.

Philip Freriks en collega-schrijver Ronald Giphart. Gastheer Philip Freriks begint met een quiz, waarmee hij de kennis over het boek bij het publiek test. Ronald Giphart brengt een ode aan zijn grote voorbeeld. Uiteindelijk komt Remco Campert natuurlijk zelf aan het woord over het inmiddels vijftig jaar oude boek.

soort jeugd die men in de literatuur niet gewend was. De wederopbouw was ongeveer achter de rug. Er kwam een generatie die zich wat gemakkelijker door het leven bewoog. Ik schreef gewoon. Ik had geen doelgroep. Ik was mijn eigen doelgroep.

Ernst Jansz. FOTO ANJA VAN WIJGERDEN

Alphense rapper Salah Edin wil overleven voor de tweede keer

'Ik ben alle frustraties kwijt'

ALPHEN AAN DEN RIJN - Salah Edin, de rapper met Alphense 'roots', levert kritiek op de samenleving in zijn gevatte teksten. Zijn derde studioalbum 'WO II' is net uit en hij is druk aan het repeteren voor zijn tournee in 2012.

Salah Edin is ook te zien in de KRO-televisieserie 'Penozza'.

FOTO MOUSTAPHA LAMRABAT

Na zijn veelbesproken cd 'Nederlands Grootste Nachtmerrie' in 2007 komt Salah Edin dit jaar terug met 'een nieuwe kijk op het leven'. De rapper kijkt terug op een heftige periode in 2008. Hij klaagde toen tot twee keer toe Geert Wilders aan en won als enige van hem in het Fitnaproces.

„Ik heb van die ervaringen geleerd”, zegt Salah Edin. „Daar vind je sporen van terug op mijn nieuwe album. In het nummer 'Lief Dagboek' komt alles terug. De tekst is besmeurd met mijn verleden, maar als ik het luister kan ik altijd weer goed naar de toekomst kan kijken.” Niet voor niets draagt het album de naam 'WO II'.

een veel fijnere plek. Ik kan mijn brood verdienen met dingen die ik leuk vind om te doen. Ik ben mij aan het ontwikkelen tot acteur en ik houd mij veel bezig met schrijven. Ik heb een goed gevoel bij mijn muziek en iemand die mij volledig begrijpt.” Salah Edin is samen met kunstenaar Esther Claus, bekend onder de naam L'estoir.

„Ze begrijpt me volledig. We zitten op één lijn en inspireren elkaar. Als het nu allemaal afgelopen zou zijn, zou ik sterven als een gelukkig mens.” Toch wil hij nog veel dingen bereiken. „En dan vooral verre bestemmingen. Ik wil met het vrouwtje de wereld verder gaan verkennen. Samen de jungle in om helemaal tot rust te komen. Op den duur zie ik het ook wel

zitten om een boek te schrijven. Ik hou van verhalen. 'WO II' is ook een verhaal. Tijdens het reizen vind ik momenten om goed na te denken. Over vroeger, maar ook over nu.” Edin bracht zijn jeugd door in Alphen en heeft daar naar eigen zeggen veel van geleerd. „Ik heb geleerd te knokken voor de dingen die ik wil. Het rappen gebeurde op straat,

maar er waren geen gelegenheden om mijn materiaal op te nemen. Dat moest dan in Rotterdam. Wellicht kan ik mij in de toekomst inzetten voor de jongeren die talentvol zijn en het moeilijk hebben. Dat is nu lastig in het heersende politieke klimaat, maar we blijven hopen op het beste. Iedereen verdient een kans om het beste uit zichzelf te halen.”

Overdag zingen

Het Overdagkoor repeteert in de Romanuszaal in Leiden.

FOTO DICK HOGEWONING

In de Leidse regio is de belangstelling voor kunstbeoefening groot. Heilig Vuur volgt regiogenoten die zingen, dansen, fotograferen of op andere wijze actief zijn. Vandaag: organist en dirigent Hans van der Weijde (48), initiatiefnemer en organisator van het Overdagkoor in Leiden.

„Mijn allereerste Overdagkoor begon ik vijf jaar geleden in Zwolle. Al tijdens mijn orgelstudie aan het Gronings conservatorium speelde ik met de gedachte een koor voor overdag op te zetten. Zelf zong ik toen namelijk al met veel plezier in een groep die bij daglicht repeteerde. Dat was in mijn studie geïntegreerd; ik koos namelijk koordirectie als bijvak. Als musicus moet je meestal werken als veel andere mensen vrij zijn, maar ik was ervan overtuigd dat er ook mensen zijn die hun hobby graag overdag uitvoeren. En dat bleek het geval. Er zijn voldoende mensen flexibel met onregelmatige werktijden, omdat ze bijvoorbeeld in de zorg werken.”

ningen, Almere, Amsterdam, Apeldoorn en Amersfoort. Zo langzamerhand raakte ik er meer dan full-time mee bezig. Toen heb ik collega-dirigenten ingeschakeld om mijn stichting verder te kunnen uitbreiden. Inmiddels zitten we in negentien steden. We zijn op maandag 10 oktober in Leiden begonnen met de eerste repetitie. Danny Nootboom is hier de vaste dirigent. Hij komt uit Dordrecht maar is in Leiden zeker geen onbekende, omdat hij hier altijd meedoet aan de Scratchdagen in de Pieterskerk. Als hij niet kan, zorgen we voor een vervanger. Op de eerste repetitie kwamen 35 zangers af. Dat viel niet tegen. Als je met een koor begint, is dat een goede start.”

Hans van der Weijde richtte dus het Overdagkoor op en dit bleek zo aan te slaan, dat hij na twee jaar besloot om in meerdere plaatsen Overdagkoren te organiseren. Hij vervolgt: „Ik dacht: 'als het in Zwolle kan, moet het ergens anders ook kunnen'. Ik begon in nog zes andere plaatsen: Assen, Gro-

elke maandagmiddag tussen 14 en 16 uur in de Hartbrugkerk. De initiatiefnemer: „Bij het Overdagkoor vinden we het heel belangrijk dat de zangers samenkomen in een ruimte die lekker zingt. Dus bijvoorbeeld niet in een buurthuis, want daar heb je meestal lage oefenzaaltjes en die klinken te droog. Kerken hebben een betere akoestiek. Het streven van een dirigent is sowieso dat hij zijn koor mooi en zuiver wil laten klinken. Daar is hij continu mee bezig.” „In Leiden zijn we nog te kort aan de slag om een uitvoering te plannen maar die gaat er zeker komen. En als alles draait, zal het Leidse Overdag-

koor wellicht met andere Overdagkoren gaan optreden. Maar in principe draait elk koor op zichzelf en studeert het zelfstandig repertoire in; van pop tot klassiek. Drie van de koren die ik dirigeer zullen binnenkort alvast samen optreden: in Assen, Zwolle en Apeldoorn. We geven een kerstconcert in de drie plaatsen waar de koren oefenen. Zo komen de zangers ook met anderen in contact, hopelijk ter inspiratie.” „Als ik het boeiende aan koorzang zou moeten omschrijven, is het de stem. Die heb je altijd bij je en die raakt je direct. Het interessante aan in een koor zingen is dat, als het met elkaar goed klinkt en

het zuiver is, je in harmonie bent met je omgeving. Je vormt dan een eenheid met mensen die om je heen staan, maar met wie je in het dagelijks leven geen eenheid vormt. De directeur kan dan naast de administratief medewerker staan zingen, maar dat verschil valt weg. Een koor kent gelukkig geen rangen of standen.”

„Beide akten eindigen met een happy end, alsof je na het eerste deel al voldaan kunt opstappen. Maar nee, dan wordt Amor nog eens beproefd. Voor de pauze toetst de steenrijke graaf Asdrubale zijn vrienden op oprechte gevoelens jegens hem. Hij doet alsof hij bankroet is geraakt door een enorme schuld af te lossen. Markiezin Clarice verloochent Asdrubale ook dan niet, wat de graaf al zeer op prijs stelt. Na de pauze zijn de rollen omgekeerd. Dan toetst zij de markiezin de graaf door zich te verkleeden als de onbekende soldaat, die zijn (zoenaemde) zuster Clarice opeist om met haar de wereld in te gaan. Asdrubale bekent nu pas echt hoe verliefd hij op Clarice is en wil

Kunstweek in Noordwijkerhout

NOORDWIJKERHOUT - Er is meer cultuur dan bollencultuur in Noordwijkerhout. Dat willen zes plaatselijke kunstenaars komende week bewijzen.

tieruimte gebruikt door zes kunstenaars uit Noordwijkerhout en De Zilk. De kunstweek is een landelijk initiatief, maar Noordwijkerhout haakt er voor het eerst bij aan. Een ander bollendorp Warmond doet dat al jaren en heeft ook nu weer een uitgebreid programma. In Noordwijkerhout presenteren de kunstenaars zich gezamenlijk met het project 'Kunstmaan'. In de kerk wordt een

opblaasbare sculptuur in de vorm van een satelliet opgehangen. Het is ontworpen door de plaatselijke kunstenaar Jos Hachmang. In zijn satelliet is een scherm verwerkt waarop videobeelden te zien zijn, opgenomen op plekken waar kunstenaars hun publiek ontmoeten. Ook de verstandelijk gehandicapte kunstenaars van Atelier Paspartoe doen mee aan de kunstweek. Meer informatie: www.kunstmaan.info

MUZIEK / RECENSIE

Komische opera te lang op plank

'La pietra del paragone' is een zinderende zotternij, die Rossini en die meteen 53 heropvoeringen kreeg. Hoe zo'n bruisende komische opera zo lang op de plank kon blijven liggen, is onbegrijpelijk. De Leidse Schouwburg had woensdagavond de Nederlandse première in huis.

Rossini's 'La pietra del paragone' door Opera Trionfo, muzikale leiding: Ivo Meinen, regie: Laurence Dale. Gehoord: 2/11, Leidse Schouwburg.

met de alt Anna Traub als Clarice, die van begin tot eind de show steelt, kan De Vries niet fraai meebluigen op Traubs schitterend wendbare licht gevoelde stem. Mills komt later spectaculair op dreef, in schetterende partijen waarin haar acteerlente hartveroverend meespeelt. De hofnar uithangen, daar is de omkoopbare journalist Macrobio (Ludovic Vroost) een ster in. Zijn supergeestige lichaams taal, gepaard aan zijn smeuge donkere bas, maken van deze rol een heerlijke trekpleister.

Beide akten eindigen met een happy end, alsof je na het eerste deel al voldaan kunt opstappen. Maar nee, dan wordt Amor nog eens beproefd. Voor de pauze toetst de steenrijke graaf Asdrubale zijn vrienden op oprechte gevoelens jegens hem. Hij doet alsof hij bankroet is geraakt door een enorme schuld af te lossen. Markiezin Clarice verloochent Asdrubale ook dan niet, wat de graaf al zeer op prijs stelt. Na de pauze zijn de rollen omgekeerd. Dan toetst zij de markiezin de graaf door zich te verkleeden als de onbekende soldaat, die zijn (zoenaemde) zuster Clarice opeist om met haar de wereld in te gaan. Asdrubale bekent nu pas echt hoe verliefd hij op Clarice is en wil

zich van het leven beroven. Dan trekt zij haar opgeplakte snor af en haar militante pet, waarop ze in elkaars armen vallen. Eind goed al goed. Ook voor Opera Trionfo is dit een toetssteen, een vuurproef die naarmate de avond vordert overtuigend wordt doorstaan. Want Trionfo heeft tijd nodig om warm te draaien. Zo klinkt de ouverture onder leiding van Ivo Meinen nog kaal en droog, met ielge violen en magere blazers. Zodra de personages hun stem laten horen, lijkt het orkest te ontspannen, krijgen de strijkers meer kracht, wordt de blazersklank ronder en warmer. En begeleidt de pianoforte verderop de secco-recitatieven met een wel heel bijzondere, harpachtig klink.

Alle instrumentisten en zangers in extravaganthe dedendaagse kledij komen steeds dichtert tot elkaar, trotseren alle menselijke emoties kleurrijk, intens en vitaal. Wordt samen spel op wat onregelmatigheden in het orkest na, steeds verder, lijkt zingen en acteren tot in de stoutste lettergreepwater-valletjes een peuleschil. Dit alles binnen een simpel, maar suggestief decor. Trionfo heeft van 'schimmen' een heerlijk beeld van de werkelijkheid gemaakt.

LIDY VAN DER SPEK